

LÄNSI-UUDENMAAN KÄRÄJÄOIKEUS

Osasto 4

Käräjätuomari Reetta Kannisto

PÄÄTÖS**Poissaolevana vangitseminen**

26.3.2024

24/583

Asiano:

PK24/1215

Asia

VANGITSEMISASIA

Vireille

22.3.2024

Vaatimuksen tekijä

Etelä-Suomen syyttäjäalue, aluesyyttäjä Mika Mäkelä, aluesyyttäjä Annukka Juntunen ja aluesyyttäjä Heikki Kohijoki, paikalla Länsi-Uudenmaan käräjäoikeudessa aluesyyttäjä Mika Mäkelä ja aluesyyttäjä Annukka Juntunen

Vangittavaksi vaadittu

JAANA KAVONIUS (s. 10.09.1966), poissa, puolustajanaan oikeustieteen maisteri Lauri Saarela videon välityksellä Varsinais-Suomen käräjäoikeudesta

VAATIMUS PERUSTEINEEN

Aluesyyttäjä Mika Mäkelä, aluesyyttäjä Annukka Juntunen ja aluesyyttäjä Heikki Kohijoki ovat vaatineet Jaana Kavoniuksen vangittavaksi vangitsemisvaatimuksessa esitetyillä perusteilla. Vangitsemisvaatimus on päätöksen liitteenä.

Kaikki teot, joista Kavoniusta vastaan oli nostettu syyte tai jotka olivat syyteharkinnassa, oli lueteltu vangitsemisvaatimuksessa, jotta ne voitiin mainita mikäli asiassa tehdään eurooppalainen pidätysmääräys. Syyte Kavoniusta vastaan on nostettu vangitsemisvaatimuksen kohdissa 1-34 mainituista teoista. Vangitsemisvaatimuksessa mainittujen tekojen tekoajakoja tultiin täsmentämään viimeistään pääkäsittelyn alussa. Syyteharkinnassa olevien tekojen numerot 35-43 osalta Kavoniusta ei ollut tavoitettu kuulustelua varten. Alustavan arvion mukaan syyte tultiin nostamaan myös syyteharkinnassa olevista teoista. Tekoajat ja syytekohtien tarkka lukumäärä selvisi myöhemmin, mutta itse menettely oli syyttäjän käsityksen mukaan selvä. Asiassa oli siten todennäköiset syyt epäillä Kavoniuksen syyllistyneen rikokseen vangitsemisvaatimuksen kohdissa 1-43.

Rikosasioiden tutkinta oli hankalaa, koska Kavoniusta ei ollut tavoitettu kuulusteluja varten. Kavonius oli toimittanut lääkärinlausuntoja, joiden mukaan häntä uhkaa vakava terveyden vaara, jos hänet kuulustellaan. Aluesyyttäjät pitivät todennäköisenä, että lääkäri ei ollut allekirjoittanut todistuksia parhaan harkintansa mukaan. Lääkärin omasta sähköpostiosoitteesta oli lähetetty Kavoniuksen tekstien kanssa vastaavansisältöisiä viestejä. Aluesyyttäjät eivät tienneet, oliko lääkäri itse kirjoittanut viestit vai oliko hän antanut sähköpostiosoitteensa Kavoniuksen käyttöön. Aluesyyttäjät tulivat vastustamaan kyseisen

lääkärin asiassa antamia lausuntoja. Lääkäreitä ja hänen lausuntojaan oli käytetty karttamisen apuna. Kavonius ja lääkäri olivat toimineet todistajina toistensa oikeudenkäynneissä Turussa.

Kavonius oli sosiaalisessa mediassa ilmoittanut poistuvansa maasta ja hakevansa poliittista turvapaikkaa Slovakiasta, mitkä seikat ilmentävät halua ja kykyä paeta ulkomaille. Viranomaisilla ei ollut tietoa siitä, missä Kavonius oli.

Kavonius karttaa viranomaisia, poliisia ja haastemiestä. Aluesyyttäjät olivat saaneet kuluvalle viikolla asianomistajilta ilmoituksia siitä, että Kavonius jatkoi edelleen loukkaavaa ja herjaavaa kirjoittamista sosiaalisessa mediassa.

Oli poikkeuksellista, että henkilöä, jolla oli osoite Suomessa, ei ollut tavoitettu kuulusteluja varten yli vuoteen. Kavoniuksen menettely oli ollut erittäin kuormittavaa erityisesti vainoamisen kohteeksi joutuneille asianomistajille. Pakkokeinon käytön tarkoituksena oli, että oikeudenkäynti saataisiin toteutumaan, mikä oli sekä vastaajan että asianomistajien edun mukaista.

VASTINE

Puolustaja on Kavoniuksen puolesta kiistänyt vangitsemisvaatimuksen. Asiakokonaisuudessa oli kyse asianomistajien ja Kavoniuksen välien riitautumisesta. Kavonius oli koulutukseltaan juristi ja piti kiinni oikeuksistaan muun muassa tekemällä tutkintapyyntöjä. Kavoniuksella ei ollut syytä valehdella terveydentilastaan. Kavonius halusi oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin, mitä hän ei ole saanut. Rikosten tutkinta oli valikoivaa. Kavonius on Totuuspuolueen perustaja ja puheenjohtaja. Hänen oli tarkoitus osallistua presidentinvaaleihin, mutta haastehakemukset olivat estäneet tämän. Kyse oli samasta tilanteesta kuin maissa, joissa oppositiojohtajia oli kadonnut. Yhteiskunta oli alkanut jahtaamaan rauhallista henkilöä, joka ei ole millään tavoin vaaraksi. Viranomaiset olivat ajaneet tilanteen siihen, että Kavonius ei enää luottanut heihin. Kavoniuksella oli oikeus arvostella viranomaisia. Kavonius ei ollut tehnyt mitään rikollista vaan pyrkinyt puolustamaan itseään.

Asiassa oli kyse riidasta eikä henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista. Menettelyn oli oltava oikeassa suhteessa rikosepäilyihin. Rikosepäilyt olivat sellaisia, että olisi erikoista, jos niistä annettaisiin eurooppalainen pidätysmääräys.

Puolustajalla ei ollut tietoa siitä, missä Kavonius oli. Hän oli joko Suomessa tai muualla Euroopassa.

KÄRÄJÄOIKEUDEN RATKAISU

Käräjäoikeus on käsitellyt asian Kavoniuksen poissaolosta huolimatta, koska hän ei hakijan ilmoituksen mukaan mahdollisesti ole Suomessa ja välttelee rikosasioiden tutkintaa ja oikeudenkäyntiä.

Vangitsemismääräys Kavonius määrätään heti tavattaessa vangittavaksi ja tuotavaksi ensi tilassa Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen Espoon poliisivankilaan, mistä

tarpeen mukaan Vantaan vankilaan säilytettäväksi, kunnes tuomioistuin toisin määrää ja tuotavaksi erikseen ilmoitettavaan vangitsemisasian uudelleen käsittelyyn.

Jos epäilty luovutetaan Suomeen tämän päätöksen perusteella, hakijan on esitettävä luovuttamisen jälkeisessä vangitsemisasian uudelleen käsittelyssä vieraassa valtiossa tehty luovuttamispäätös.

Vangitsemismääräyksen täytäntöönpanosta on viipymättä ilmoitettava Espoon käräjäoikeuden pakkokeinopäivystykseen.

Vangitsemisen yleiset edellytykset

Rikokset, josta vangittavaksi vaadittua todennäköisin syin epäillään

1. Vainoaminen 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
2. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
3. Vainoaminen 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
4. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
5. Vainoaminen 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
6. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
7. Vainoaminen 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
8. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.1.2021, Lohja
9. Vainoaminen 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
10. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
11. Vainoaminen 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
12. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
13. Vainoaminen 1.1.2021-14.1.2021, Lohja
14. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
15. Vainoaminen 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
16. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
17. Vainoaminen 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
18. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
19. Vainoaminen 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
20. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
21. Vainoaminen 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
22. Törkeä kunnianloukkaus 1.1.2021-14.11.2021, Lohja
23. Törkeä kunnianloukkaus 15.11.2020-3.4.2023, Lohja
24. Törkeä kunnianloukkaus 15.11.2020-3.4.2023, Lohja
25. Törkeä kunnianloukkaus 15.11.2020-3.4.2023, Lohja
26. Törkeä kunnianloukkaus 15.11.2020-3.4.2023, Lohja
27. Törkeä kunnianloukkaus 15.11.2020-3.4.2023, Lohja
28. Törkeä kunnianloukkaus 15.11.2020-3.4.2023, Lohja
29. Törkeä kunnianloukkaus 15.11.2020-3.4.2023, Lohja
30. Törkeä kunnianloukkaus 12.2.2020-17.4.2023, Lohja
31. Törkeä kunnianloukkaus 15.2.2018-17.4.2023, Lohja
32. Törkeä kunnianloukkaus 27.3.2020-17.4.2023, Lohja
33. Törkeä kunnianloukkaus 18.10.2022-15.12.2022, Lohja
34. Kunnianloukkaus 22.11.2022-7.2.2023, Lohja
35. Törkeä kunnianloukkaus 31.5.2023-24.10.2023
36. Vainoaminen 31.5.2023-24.10.2023
37. Törkeä kunnianloukkaus 31.5.2023-24.10.2023
38. Yksityiselämää loukkaava tiedon levittäminen 31.5.2023-24.10.2023

- 39. Yksityiselämää loukkaava tiedon levittäminen 31.5.2023-24.10.2023
- 40. Kunnianloukkaus 6.7.2021-10.4.2023
- 41. Yksityiselämää loukkaava tiedon levittäminen 8.7.2021-8.3.2023
- 42. Vainoaminen 6.7.2021-10.4.2023
- 43. Kunnianloukkaus 6.7.2021-10.4.2023

Perustelut

Kavoniusta kohtaan on nostettu syytteet vaatimuksessa mainituista rikoksista 1-34. Lisäksi on todennäköisiä syitä epäillä Kavoniuksen syyllistyneen rikoksiin vaatimuksen kohdissa 35-43, joissa tarkoitetut teot ovat syyteharkinnassa. Syyteharkintaa näistä rikoksista ei ole voitu saattaa valmiiksi, koska Kavoniusta ei ole tavoitettu kuulustelua varten. Asiassa saadun tiedon mukaan syytteet tullaan nostamaan myös kohdissa 35-43 mainituista teoista.

Edellä mainituilla ja kirjallisesta vangitsemisvaatimuksesta ilmenevillä perusteilla on todennäköisiä syitä epäillä Kavoniuksen syyllistyneen mainittuihin rikoksiin.

Vangitsemisen erityiset edellytykset

Rikoksista säädetty ankarin rangaistus vangitsemisvaatimuksen kohdissa 1-33, 35-37 ja 42 on vähintään vuosi vankeutta. Vangitsemisen edellytykset eivät täyty kohdissa 34, 38-41 ja 43, joissa tarkoitetuista rikoksista säädetty ankarin rangaistus on sakkorangaistus.

Tarkempaa tietoa Kavoniuksen olinpaikasta ei ole. Kavonius on esittänyt poistuvansa Suomesta ja hakevansa turvapaikkaa Slovakiasta. Asiassa saadun selvityksen mukaan hän oleskelee mahdollisesti ulkomailla. Kavoniuksen luovuttamista Suomeen tullaan pyytämään. Asiassa saadun selvityksen perusteella Kavoniusta epäillään useista rikoksista ja hän karttaa esitutkintaa, oikeudenkäyntiä tai mahdollisen rangaistuksen täytäntöönpanoa. Kavoniuksen henkilökohtaisten olosuhteiden sekä luovuttamispyyntöön sisällytettävien rikosten määrän ja laadun perusteella on syytä epäillä että hän ei saavu vapaaehtoisesti Suomeen syytetoimenpiteitä varten.

Siltä osin kuin Kavonius on aikaisemmin vedonnut terveydentilaansa syynä olla saapumatta kuulusteluihin, tutkintavankeuslain 6 luvun 1 §:n mukaan Vankiterveydenhuollon yksikkö vastaa tutkintavangin lääketieteellisten tarpeiden mukaisen terveyden- ja sairaanhoidon sekä lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisestä. Saman pykälän 2 momentin mukaan tutkintavangilla on oikeus Vankiterveydenhuollon yksikön lääkärin luvalla omalla kustannuksellaan saada lääkitystä, tutkimusta ja muuta terveydenhuoltoa vankilassa, jollei siitä aiheudu vaaraa tutkintavankeuden tarkoitukselle. Kavoniuksella on siten mahdollisuus saada mahdollisesti tarvitsemaansa lääketieteellistä terveyden- ja sairaudenhoitoa myös tutkintavankeuden aikana eikä Kavoniuksen terveydentilan voida katsoa muodostavan vangitsemisesta kohtuutonta.

Vangitseminen ei asian laadun, epäillyn iän tai muiden henkilökohtaisten olojen vuoksi ole kohtuutonta. Tutkittavana olevien rikosten törkeys, rikosten selvittämisen tärkeys sekä pakkokeinon käytöstä rikoksesta epäillylle tai muille aiheutuva oikeuksien loukkaus ja muut asiaan

vaikuttavat seikat huomioon ottaen pakkokeinon käyttöä voidaan pitää puolustettavana.

Perustelut

Edellä mainituilla ja vangitsemisvaatimuksesta ilmenevillä perusteilla vangitsemisen erityiset edellytykset ovat olemassa.

Vangitsemisasian uudelleen käsittely

Käräjäoikeus ottaa vangitsemisasian uudelleen käsiteltäväksi viipymättä ja viimeistään neljän vuorokauden kuluessa siitä, kun epäilty on vangitsemismääräyksen johdosta menettänyt vapautensa. Epäillylle ja hänen puolustajalleen tai avustajalleen varataan tilaisuus tulla kuulluksi käsittelyssä.

LAINKOHDAT

Pakkokeinolaki 1 luku 2 §, 2 luku 5 § 1, 11 § 1 ja 3 momentti, 13 §, 3 luku 12 § ja 19 §

MUUTOKSENHAKU**Valituskielto**

Tähän päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla. Vangittu saa kannella päätöksestä Helsingin hovioikeudelle. Kantelulle ei ole määräaikaa.

Käräjätuomari

Reetta Kannisto